

Reisgids

door Jan Willem Veenhof

Tupelo en Memphis, Mississippi. Het zijn de grote plaatsen in het leven van Elvis Presley, de Rock & Roll-legende van wie onlangs werd herdacht dat hij 75 jaar geleden geboren is. Reijournalist Kris Clerckx (*De Standaard, Vlaanderen Vakantieland*) leidt de lezer in deze participerende reisgids uitvoerig door de twee memorial places. Maar daarnaast voert de tocht ook langs Nashville, Las Vegas, Hollywood/Los Angeles en Hawaï. Het boek is participerend omdat de auteur niet alleen zelf de Elvis-plaatsen bezoekt, maar ook een aantal getuigen uit de omgeving van Elvis aan het woord laat. Onder hen: echtgenote Priscilla en dochter Lisa Marie. Levendig verslag voor de fans. Wellicht niet voor iedereen interessant zijn de uitgebreide uitweidingen over 's mans talrijke seksuele escapades.

On the road met Elvis.

Kris Clerckx. Uitg. Terra Lannoo, Arnhem, 2009. 256 blz. € 22,50.

Cor Hospes is culinair journalist (onder meer voor tijdschriften en het dagblad *De Pers*), en vaak op pad. Die combinatie zorgt voor reisverhalen-over-eten en eetverhalen-op-reis. Te vaak kwam Hospes (1963) de afgelopen jaren thuis met te veel verhalen; hij kon ze niet kwijt in het afgesproken artikel. Daarom is er nu een boek. Op een reis door Wales ontmoet hij de 79-jarige Elliot James, die kokkels bij elkaar harkt op het Welse strand van Penclawdd - 's zomers en 's winters, in de kou. „Och, dat hoort erbij”, schouderophalt Elliot. „Die kou maakt je bewust van de wetten van de natuur. Als je al niet in God gelooft, leer je die dan wel kennen.” Niet alle verhalen zijn zo vroom van toon, maar wel grappig als je van reizen en/of eten houdt.

Reismenu: verhalen in gerechten

Cor Hospes. Uitg. Kunstmag, Zutphen, 2009. 216 blz. € 12,50.

Wat al bekend was: Amsterdam (Mokum, 'Jeruzalem van het Westen') is niet los te zien van zijn Joodse geschiedenis. De laatste 400 jaar hebben Joden een grote rol gespeeld in historie en stadsbeeld van Amsterdam. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog woonden er 70.000 Joden in de hoofdstad, de nazi's vernietigden veel en velen, maar nog steeds is er een groot aantal overblijfselen dat herinnert aan het eertijdse bloeiende Joodse leven.

Wat dit nieuwe boek doet: het maakt deze geschiedenis tastbaar door beschrijving van gebouwen en geendplaatsen, maar ook via (deels nieuw leven ingeblazen) Joodse winkels en restaurants. Geput wordt uit literatuur, verlevendigd met anekdotes. Illustraties uit de oude (archief)doos en nieuw gemaakte beelden uit huidige Amsterdam.

Met een voorwoord van Job Cohen: „De verhalen over de veelzijdige Joodse geschiedenis van Amsterdam moeten verteld worden, zodat ze gekend kunnen worden.”

Voor de geïnteresseerde liefhebber een must. Er is van hetzelfde boek ook een Engelstalige versie beschikbaar.

Zie ook: www.joods-amsterdam.nl

Joods Amsterdam

Jan Stoutenbeek & Paul Vigeveno. Uitg. Kunstmag, Zutphen, 2009. 256 blz. € 17,50.

Koosjer hotel in Praag

weektip

De Joodse begraafplaats in Praag.

FOTO NEDERLANDS DAGBLAD

In de buurt van het Wenceslas Plein in Praag is een koosjer hotel geopend.

Het viersterren *Friendly Kosher Hotel Downtown* is het eerste koosjere hotel in de Tsjechische hoofdstad. De faciliteiten - waaronder een ingezegende synagoge, dagelijks rabbiniaal toezicht en natuurlijk een koosjere keuken en restaurant - zijn volledig afgestemd op Joodse clientèle.

Volgens het hotelmanagement is het hotel voorbereid op zelfs de 'meest veeleisende orthodoxe klanten'. Ingrediënten voor de keukens worden uit diverse landen geïmporteerd, en het personeel is getraind in alles wat bij een hotel voor deze denominatie komt kijken.

www.euroagentur.com

Lekker langzame spoorstalgie van vóór de Thalys

Stoptrein naar Parijs

door Jan Willem Veenhof

Met de steeds korter wordende treinrit van de Thalys, de zoeftrein naar Parijs, dreigt het leven op (en vooral langs) het spoor tussen Amsterdam en Gare du Nord (Paris-Nord) in vergeetelheid te raken. Gelukkig hebben Jet Holleman en Dolf Middelhoff, de nostalgie alvast in woord en beeld gevangen.

Sinds haar zestiende komt Jet Holleman regelmatig in Parijs. Toen ze voor het eerst ging, duurde die reis nog zo'n zes, zeven uur, in zo'n rammelende D-trein. Maar de treinen werden beter en de route korter en sneller, vooral na de komst van de hogesnelheidslijn bezuiden Brussel en in Noord-Frankrijk. Gek genoeg schuilt de tegenstrijdigheid erin, stelt Holleman nuchter vast, dat naarmate de route aan snelheid won, het uitzicht onderweg aan attractie verloor. „De reistijd werd korter, maar er viel minder te zien. Het tracé van de HSL omzeilt dorpen en steden, trekt bochten glad en vermijdt elk contact met het landschap.”

Hoog tijd om eens stil te staan, schrijft Holleman. „Tijd om het leven te leven met kleine stapjes en het te proeven met kleine hapjes. Tijd voor onthaasting. Tijd om langzaam te reizen. Daarom ga ik per stoptrein naar Parijs.”

Nostalgie

De langzame reiziger bleef niet in de trein zitten; ze stapte ook uit op alle (ruim honderd) stationnetjes onderweg. Voor de liefhebber biedt dit boek (waarover Holleman en Middelhoff twee jaar deden) daarom nostalgie van de puurste soort. En die nostalgie schuilt in de kleine, gewone dingen, waarvoor je oog moet hebben als je in de trein zit (of eruit stapt, op zo'n klein, onbekend stationnetje).

Holleman heeft dat oog. Ze stapt uit in Essen, net over de grens met België. Sterker: Essen is de eerste stopplaats in België. „In de regen loop ik door de Stationsstraat. Voor een stoffig raam hangt een verschoten voetbalsjaal met *Belgium* erop. In arren

moede stap ik binnen bij *Frituur De Chalet*. Onder het genot van een frietje probeer ik te bedenken wat België zo anders maakt dan Nederland. Ten eerste is een kleine friet hier groter dan een grote in Nederland. Ten tweede zijn de automobilisten hier buitengewoon voorkomend. Als je maar aanstalten maakt om de straat over te steken, remmen ze al af.”

Moestuintjes

Om dit soort dingen gaat het. Om de *Jupilerkroegen*, onderweg langs het spoor (en bijna altijd vlak naast het station). Om de moestuintjes die je ziet vanuit je treinraampje. De waslijntjes die in België toch net iets anders wapperen dan in Nederland. De houten hekjes, de stenen muurtjes, de stille begraafplaatsen, de rechte kanalen, gestage rivieren, de onbestemde rommelmarktjes onderweg, ineens zomaar naast de rails, de afgebrokkelde leisteenhuizen, de verstilde dorpskerkjes. Je ziet al deze dingen alleen maar omdat ze aan het spoor liggen en jij in de trein zit. Je komt langs kleine, tikkeltje verpauperde jongetjes in trainingsbroeken op de straathoeven rond het station. Intussen verandert het landschap langzaam: van de strakke polder in Zuid-Holland rijd je via rommelig Vlaanderen naar heuvelachtig, agrarisch Noord-Frankrijk.

Het is, kortom, een heerlijk boek waarbij de indrukken (en herinneringen) als vanzelf uit de pagina's omhoog kringelen, maar waarbij je ook weer niet te lang moet mijmeren. Want dan krijg je tranen in je ogen, en loop je kans tegenstander te worden van welke vooruitgang dan ook maar.

Tolvrij

Na ruim 22 jaar zijn de onderzeese tunnels bij Ålesund in Midden-Noorwegen, tolvrij. Weggebruikers kunnen voortaan zonder te betalen gebruikmaken van de ruim 3400 meter lange tunnel van Ålesund naar het eiland Ellingsøy en de 4100 meter lange tunnelbuis van Ellingsøy naar het eiland Valderøy. De brug tussen Valderøy en Giske, en de ruim 3800 meter lange onderzeese tunnel van Giske naar Godøy, zijn ook recent tolvrij gemaakt. Reden voor deze vrijgevigheid is dat na jarenlange tolheffing de bouw- en vervolgkosten (van 385 miljoen euro) afbetaald zijn.

www.alesund-tunnel.no

Noorse kerk

In de Noorse Kerk in Rotterdam is op 6 februari

een Noorse vakantie- en informatiedag. Aanslag 10.00 uur, met om 14.00 uur een concert met o.a. Elisabeth Opsahl en Cathrine de Mos-Starberg. De ambassadrice van Noorwegen, mevrouw Eva Bugge, heet de gasten om 11.00 uur welkom. Toegang voor het publiek is gratis. Meer informatie: www.sjomannskirken.no

Dorcascamping

Hulporganisatie Dorcas Aid International beschikt over een camping in Hongarije (Debrecen), waar men graag meer Nederlanders zou zien, aldus Dorcasmedewerker Folkert van der Kooij. Hij noemt de camping om een aantal redenen uniek. „In de eerste plaats steunen we via deze uitvalsbasis kerken in Hongarije en Roemenië, bijvoorbeeld door trainingen te geven op de camping. Verder organiseren we sinds kort zomerkampen

voor kansarme kinderen uit deze landen.” Ook voor Nederlandse toeristen kan het initiatief verrijkend zijn, meent Dorcas. „Je trekt samen op met kinderen uit de Oekraïne en Roemenië, en

leert hen daardoor op een andere manier kennen.” www.dorcascamping.nl, www.dorcas.hu

Wandelen

Het Geldersch Landschap en Geldersche Kastelen organiseert komend seizoen enkele cultuurhistorische wandelingen vanaf kasteel Doorwerth. Alle wandelingen staan onder leiding van een gids, en zijn inclusief toegang tot het kasteel en koffie of thee. De start is steeds om 11.00 uur aan de Fonteinlaan 2 te Doorwerth. Deelnamekosten € 10 euro (begunstigers Geldersch Landschap € 6). Reserveren vooraf nodig: tel. 026-3397409 of e-mail: Doorwerth_receptie@mooigelderland.nl. De wandelingen zijn op donderdagen: 4 februari, 11 maart, 3 juni en 2 september. www.mooigelderland.nl

Bij de foto's

Hiernaast Nederland: Roosendaal

Linksonder België: Antwerpen-Berchem, Hennuyères en Quévilly. Rechts onder Frankrijk: Longueuil Annel en Paris-Nord.

FOTO'S DOLF MIDDELHOFF

N.d.v.

De stoptrein naar Parijs.

Tekst Jet Holleman. Foto's Dolf Middelhoff. Uitg. Kunstmag, Zutphen, 2009. 228 blz. € 24,95.

Zie ook: www.destoptreinaarparijs.nl